

[Hovmand.]

er jo kun halvdelen af parcelhusmarkedet, som er typehuse. Resten bygges som individuelt byggeri af mindre håndværksmestre, af mindre firmaer. Skal de mennesker nu diskrimineres i forhold til typehusbranchen? Det mener vi ikke kan være rimeligt.

Vi mener også, at forslaget, som det foreligger her, indeholder eller præges af en række uklare og upræcise juridiske formuleringer og andre formuleringer, bl. a. selve begrebet typehus. Begrebet typehus er så uklart formuleret her i lovforslaget, at det må give en lang række administrative besværligheder, hvis lovforslaget bliver vedtaget, som det foreligger her.

Vi mener, at en administration som den, jeg har været inde på, der lægges op til her, ikke er, hvad vi har behov for i dansk byggeri i dag. Vi har tværtimod behov for at skabe en mere forenklet byggesagsbehandling, og vi har behov for ikke at pålægge nye store omkostninger, men derimod at sikre en ordning, som jeg tror der er god mulighed for på frivillig basis, og som giver os mulighed for at nå de mål, vi tilsigter, nemlig en større sikkerhed ikke alene for forbrugeren, men også for den håndværksmester, som måske uforskyldt rammes af problemer i forbindelse med materialer, i forbindelse med sætningsskader osv.

Det er klart, at der her er en række problemer, vi må se på. Vi glæder os meget til at få klaring over, hvordan ministerens svar vil være på de mange spørgsmål, vi har af teknisk art under udvalgsarbejdet, og vil forbeholde os vores stilling. Foreløbig må jeg sige, at vi er negative over for lovforslaget, som det foreligger her.

Bach (FP):

Det tør vistnok siges, at med tvungen lov om deklarering af typehuse, altså serieproduktion af etplanshuse, har ministeren bevæget sig ind på et meget kompliceret område. Det fremgår jo også tydeligt af de mange lovparagrafer. Efter at have læst bemærkningerne til lovforslaget og den skriftlige fremsættelse grundigt igennem, vil jeg på ét område give ministeren ret: vi er inde på noget af en pionerindsats med dette lovforslag. Det kan vel heller ikke skade, at ministeren selv nævner, at han vil være meget åben over for ideer til ændringer og forbedringer af det lovforslag, vi her behandler.

Nu kunne der jo straks stilles en stribe af

spørgsmål vedrørende hele lovkomplekset, men de egner sig i allerhøjeste grad til udvalgsbehandling.

Jeg bliver dog nødt til at komme med, hvad jeg vil kalde nogle praktiske bemærkninger, vel vidende at lovforslagets formål er at betrygge erhververe af typehuse ved tilbudsaftale og forsikringsvilkår for at komme bl. a. det til livs, som alle tager afstand fra – selvfølgelig også fremskridtspartiet – nemlig byggesjusk. Så er spørgsmålet: gør man det ved at oprette et deklaraationsnævn for typehuse med de forskellige repræsentanter og et sekretariat, som selvfølgelig koster penge, som imidlertid i sidste ende efter ministerens opfattelse, formoder jeg, vil komme hjem med renters rente til glæde for alle, og ikke mindst for erhververne af typehuse? Gid det var så vel, gid det var 100 pct. rigtigt, så kunne ministeren være sikker på, at fremskridtspartiet også kunne gå varmt ind for lovforslaget.

Men her bliver jeg nødt til at komme med et par faktiske og praktiske bemærkninger. Sagen er jo, at fremstilling af typehuse groft sagt kan inddeles i to faser: fabrikation af de forskellige elementer på fabrik samt montering på byggestedet, og jeg afslører vist ingen hemmelighed ved at sige, at de fleste byggefejl opstår ved montering på byggepladsen. Det kan have mange årsager, som aldrig så mange deklaraationer og nævn ikke har en sind indflydelse på. Lad mig lige nævne de klimatiske forhold ved det udvendige arbejde i monteringsfasen. Uanset en 100 pct. perfekt fabrikation og omhyggelig vejledning kan de omtalte bygnings-elementer og materialer på grund af vinter og vejr udsættes for ødelæggende påvirkning, som igen kan betegnes som byggesjusk. Da vi har med uorganiske og organiske materialer at gøre, vil de omtalte påvirkninger mange gange først vise sig efter flere års forløb, og det gælder selvfølgelig alle former for husbyggeri, ikke blot de såkaldte typehuse.

Og så en ting mere: skatten. Inden de forskellige partier kaster sig over fremskridtspartiet og fortæller alle – det er de selvfølgelig velkomne til – at vi vil helbrede alle samfundsskavanker med skattelettelser, tør jeg her anføre, at så længe de produktive i samfundet, altså også dem, der skal fabrikere og montere etplanshuse, skal udsættes for en enorm skatteplyndring, må vi samtidig leve med akkordræset, som jo igen betyder for den enkelte udøver, at det er med at få banket så meget sam-